

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (veľká komora)

z 13. marca 2012*

„Odvolanie — Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika — Reštriktívne opatrenia prijaté voči
Republike Mjanmarského zväzu — Zmrazenie finančných prostriedkov osôb, subjektov a orgánov —
Právny základ“

Vo veci C-376/10 P,

ktorej predmetom je odvolanie podľa článku 56 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie podané 23. júla 2010,

Pye Phyo Tay Za, bydliskom v Rangúne (Mjanmarsko), v zastúpení: D. Anderson, QC, S. Kentridge, QC, M. Lester, barrister, a G. Martin, solicitor,

odvolateľ,

ďalší účastníci konania:

Rada Európskej únie, v zastúpení: M. Bishop a E. Finnegan, splnomocnení zástupcovia,

žalovaná v prvostupňovom konaní,

Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska, v zastúpení: S. Hathaway, splnomocnený zástupca, a D. Beard, barrister,

Európska komisia, v zastúpení: S. Boelaert a M. Konstantinidis, splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

vedľajší účastníci konania v prvostupňovom konaní,

SÚDNY DVOR (veľká komora),

v zložení: predseda V. Skouris, predsedovia komôr A. Tizzano, J. N. Cunha Rodrigues (spravodajca), K. Lenaerts, J.-C. Bonichot a M. Safjan, sudcovia K. Schiemann, G. Arestis, A. Borg Barthet, M. Ilešič, J.-J. Kasel, D. Šváby a M. Berger,

generálny advokát: P. Mengozzi,

tajomník: L. Hewlett, hlavná referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 6. septembra 2011,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 29. novembra 2011,

* Jazyk konania: angličtina.

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Svojím odvolaním sa Pye Phyo Tay Za, štátny príslušník Republiky Mjanmarského zväzu, domáha, aby Súdny dvor zrušil rozsudok Všeobecného súdu Európskej únie z 19. mája 2010, Tay Za/Rada (T-181/08, Zb. s. II-1965, ďalej len „napadnutý rozsudok“), ktorým Všeobecný súd zamietol jeho návrh na zrušenie nariadenia Rady (ES) č. 194/2008 z 25. februára 2008, ktorým sa obnovujú a posilňujú reštriktívne opatrenia voči Barme/Mjanmarsku a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 817/2006 (Ú. v. EÚ L 66, s. 1, ďalej len „sporné nariadenie“), v rozsahu, v akom je jeho meno uvedené na zozname osôb, subjektov a orgánov, na ktoré sa toto nariadenie vzťahuje.

Okolnosti predchádzajúce sporu a sporné nariadenie

- 2 Pre absenciu vývoja smerom k demokratizácii a neustále porušovanie ľudských práv v Mjanmarsku prijala Rada Európskej únie 28. októbra 1996 spoločnou pozíciou 96/635/SZBP určité reštriktívne opatrenia voči Mjanmarsku (Ú. v. ES L 287, s. 1). Počas nasledujúcich rokov boli predmetné reštriktívne opatrenia predĺžené a sprísnené, keďže nedošlo k zmene situácie, ktorá odôvodňovala prijatie spoločnej pozície.
- 3 Vo veku šesnástich rokov bol žalobca po prvýkrát dotknutý reštriktívnymi opatreniami prijatými Radou v rozhodnutí 2003/907/SZBP z 22. decembra 2003 o vykonávaní spoločnej pozície 2003/297 (Ú. v. EÚ L 340, s. 81) a v nariadení Komisie (ES) č. 2297/2003 z 23. decembra 2003, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Rady (ES) č. 1081/2000 o zákaze predaja, dodávania a vývozu zariadení, ktoré môžu byť použité na vnútornú represiu alebo terorizmus, do Barmy/Mjanmarska, a o zmrazení finančných prostriedkov určitých osôb v súvislosti s dôležitými vládnymi funkciami v tejto krajine (Ú. v. EÚ L 340, s. 37; Mím. vyd. 18/002, s. 235).
- 4 Dňa 27. apríla 2006 prijala Rada spoločnú pozíciu 2006/318/SZBP, ktorou sa obnovujú reštriktívne opatrenia voči Barme/Mjanmarsku (Ú. v. EÚ L 116, s. 77). V tomto dokumente stanovila najmä zmrazenie finančných prostriedkov a hospodárskych zdrojov členov vlády Republiky Mjanmarského zväzu a všetkých fyzických či právnických osôb, subjektov alebo orgánov s nimi spojených, pričom týmto členom vlády a fyzickým osobám sa ukladá aj zákaz vycestovať do členských štátov. Spoločnou pozíciou Rady 2007/248/SZBP z 23. apríla 2007, ktorou sa obnovili reštriktívne opatrenia voči Barme/Mjanmarsku (Ú. v. EÚ L 107, s. 8), sa uvedené reštriktívne opatrenia predĺžili do 30. apríla 2008.
- 5 Vzhľadom na závažnosť situácie v Mjanmarsku považovala Rada za potrebné zosilniť tlak na vojenský režim a prijala spoločnú pozíciu Rady 2007/750/SZBP z 19. novembra 2007, ktorou sa mení a dopĺňa spoločná pozícia 2006/318 (Ú. v. EÚ L 308, s. 1).
- 6 Článok 5 ods. 1 a 2 spoločnej pozície 2006/318, zmenenej a doplnenej spoločnou pozíciou 2007/750, znie takto:

„1. Všetky finančné prostriedky a hospodárske zdroje, ktoré patria jednotlivým členom barskej/mjanmarskej vlády a fyzickým osobám alebo právnickým osobám, subjektom alebo orgánom s nimi spojeným, ako je to uvedené v prílohe II, sú vo vlastníctve, držbe alebo pod kontrolou týchto osôb, sa zmrazujú.

2. Fyzickým osobám alebo právnickým osobám, subjektom alebo orgánom uvedeným v prílohe II ani v ich prospech sa priamo ani nepriamo neposkytnú žiadne finančné prostriedky alebo hospodárske zdroje.“

- 7 V časti J nazvanej „Osoby, ktoré majú prospech z hospodárskej politiky vlády a ďalšie osoby spojené s režimom“ prílohy II spoločnej pozície 2006/318, zmenenej a doplnenej spoločnou pozíciou 2007/750, sa uvádza okrem iných meno odvolateľa s identifikačným údajom „syn Taya Zu“ (J1c) a meno jeho otca – Tay Za – s identifikačným údajom „výkonný riaditeľ Htoo Trading Co...“ (J1a).
- 8 Pokiaľ ide o právomoc Európskeho spoločenstva, niektoré reštriktívne opatrenia stanovené v spoločných pozíciách 2006/318 a 2007/750 boli vykonané sporným nariadením prijatým na základe článkov 60 EŠ a 301 ES. Prílohy tohto nariadenia obsahujúce zoznamy osôb, subjektov a orgánov dotknutých reštriktívnymi opatreniami boli zmenené a doplnené nariadením Komisie (ES) č. 385/2008 z 29. apríla 2008, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie č. 194/2008 (Ú. v. EÚ L 116, s. 5).
- 9 Článok 11 ods. 1 a 2 sporného nariadenia stanovuje:
- „1. Všetky finančné prostriedky a hospodárske zdroje, ktoré vlastnia, majú v držbe alebo kontrolujú jednotliví členovia vlády Barmy/Mjanmarska a fyzické alebo právnické osoby, subjekty alebo orgány s nimi spojené, ako sa uvádzajú v prílohe VI, sa zmrazujú.
2. Fyzickým alebo právnickým osobám, subjektom alebo orgánom uvedeným v prílohe VI sa priamo alebo nepriamo nesmú poskytnúť žiadne finančné prostriedky alebo hospodárske zdroje v ich prospech.“
- 10 Príloha VI sporného nariadenia je nazvaná „Zoznam členov vlády Barmy/Mjanmarska a osôb, subjektov a orgánov, ktoré sú s nimi spojené, uvedených v článku 11“.
- 11 V časti J uvedenej prílohy VI sporného nariadenia, zmenenej a doplnenej nariadením č. 385/2008, sú uvedené „osoby, ktoré majú prospech z hospodárskej politiky vlády a ostatné osoby spojené s režimom“. Pod písmenom J1c a J1a je zapísané meno odvolateľa s identifikačným údajom „syn Taya Zu“ a meno jeho otca – Tay Za – s identifikačným údajom „výkonný riaditeľ Htoo Trading Co.; Htoo Construction Co.“.
- 12 Pokiaľ ide o spôsob zverejňovania informácií uvedených v prílohe VI sporného nariadenia, článok 18 ods. 2 tohto nariadenia predpokladá uverejnenie oznámenia.
- 13 Dňa 11. marca 2008 uverejnila Rada oznámenie určené osobám a subjektom uvedeným na zoznamoch stanovených v článkoch 7, 11 a 15 sporného nariadenia (Ú. v. EÚ C 65, s. 12).
- 14 V bode 2 tohto oznámenia Rada zdôrazňuje, že osobami a subjektmi uvedenými v prílohe VI sporného nariadenia sú:
- „a) jednotliví členovia vlády... Mjanmarska; alebo
- b) fyzické alebo právnické osoby, subjekty alebo orgány s nimi spojené.“
- 15 V súlade s tým istým oznámením „dotknuté osoby a subjekty môžu kedykoľvek predložiť Rade žiadosť spolu s akoukoľvek podpornou dokumentáciou, aby sa rozhodnutie o ich zaradení do uvedených zoznamov a ponechaní v týchto zoznamoch prehodnotilo...“
- 16 V rokoch 2000 až 2007 žil odvolateľ spolu so svojou matkou v Singapore a následne sa vrátil do Mjanmarska.
- 17 Listom z 15. mája 2008 požiadal odvolateľ Radu o sprístupnenie podkladov ku skutočnostiam, ktoré odôvodňujú zaradenie jeho mena na zoznam uvedený v prílohe VI sporného nariadenia, a o odstránenie jeho mena z tohto zoznamu.

- 18 Rada odpovedala listom z 26. júna 2008, že odvolateľ sa nachádza na zozname v uvedenej prílohe, pretože je synom Taya Zu a z tohto dôvodu patrí do skupiny osôb, ktoré majú prospech z hospodárskej politiky vlády Republiky Mjanmarského zväzu.

Konanie pred Všeobecným súdom a napadnutý rozsudok

- 19 Návrhom doručeným 16. mája 2008 do kancelárie Všeobecného súdu podal odvolateľ žalobu, v ktorej navrhoval, aby Všeobecný súd zrušil sporné nariadenie.
- 20 Na podporu svojej žaloby uvádzal odvolateľ osem žalobných dôvodov založených jednotlivo na absencii právneho základu sporného nariadenia a na porušení povinnosti odôvodnenia, práva na spravodlivý proces, práva na účinnú právnu ochranu, práva vlastníť majetok, zásady proporcionality, právnych zásad vyplývajúcich z trestnoprávnej povahy rozhodnutia o zmrazení aktív a zásady právnej istoty.
- 21 Rada podporovaná Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska a Európskou komisiou navrhla, aby bola žaloba zamietnutá.
- 22 Všeobecný súd napadnutým rozsudkom žalobu zamietol v plnom rozsahu.

Návrhy účastníkov konania pred Súdnym dvorom

- 23 Svojím odvolaním odvolateľ navrhuje, aby Súdny dvor:
- zrušil napadnutý rozsudok,
  - rozhodol, že sporné nariadenie je neplatné v rozsahu, v akom sa týka odvolateľa, a
  - zaviazal Radu na náhradu trov konania, ktoré vznikli odvolateľovi v odvolacom konaní a v konaní pred Všeobecným súdom.
- 24 Rada navrhuje, aby Súdny dvor:
- zamietol odvolanie a
  - zaviazal odvolateľa na náhradu trov konania.
- 25 Spojené kráľovstvo navrhuje, aby Súdny dvor zamietol odvolanie.
- 26 Komisia navrhuje, aby Súdny dvor zamietol odvolanie a zaviazal odvolateľa na náhradu trov konania.

O odvolaní

- 27 Odvolateľ uvádza štyri odvolacie dôvody založené na nesprávnych právnych posúdeniach Všeobecného súdu, ktoré sa týkajú po prvé právneho základu sporného nariadenia, po druhé povinnosti odôvodnenia, ktorá prináleží Rade, po tretie práva na obhajobu a po štvrté dodržiavania práva vlastníť majetok a zásady proporcionality.

28 Prvého odvolacieho dôvodu, ktorý je založený na nesprávnom právnom posúdení v rámci výkladu právneho základu sporného nariadenia, sa týkajú nasledujúce body napadnutého rozsudku:

„57 ... treba konštatovať, že predmetom sporného nariadenia je obnova a sprísnenie obmedzujúcich opatrení prijatých voči Mjanmarskému zväzu. Ako totiž vyplýva z odôvodnenia č. 6 sporného nariadenia, Rada a členovia medzinárodného spoločenstva už viac ako desať rokov pred prijatím sporného nariadenia opakovane odsudzujú praktiky vojenského mjanmarského režimu, predovšetkým obmedzovanie základných práv, a vzhľadom na závažné a dlhotrvajúce porušovania ľudských práv mali obmedzujúce opatrenia prijaté Radou za cieľ podporiť dodržiavanie základných práv, a slúžili tak na ochranu verejnej morálky.

58 Sporné nariadenie je preto jednoznačne namierené voči tretej krajine, a to Mjanmarskému zväzu.

...

61 ... treba pripomenúť, že podľa judikatúry môže pojem tretej krajiny v zmysle článku 60 ES a 301 ES zahŕňať vedúcich predstaviteľov takejto krajiny, ako aj fyzické osoby a právnické osoby, ktoré sú spojené s týmito vedúcimi predstaviteľmi alebo ktoré títo vedúci predstavitelia priamo alebo nepriamo ovládajú [rozsudok z 3. septembra 2008, Kadi a Al Barakaat International Foundation/Rada a Komisia, C-402/05 P a C-415/05 P (Zb. s. I-6351, bod 166)]. Aby určitá osoba mohla byť spájaná s vedúcimi predstaviteľmi tretej krajiny, musí existovať dostatočné prepojenie medzi touto osobou a daným režimom.

...

66 Rovnako treba uviesť, že Rada správne konštatovala, že významní riaditelia podnikov vojenského režimu v Mjanmarsku, akým je napríklad otec žalobcu, teda výkonný riaditeľ spoločností Htoo Trading Co. a Htoo Construction Co., mohli byť považovaní za osoby spojené s týmto režimom. V Mjanmarsku by totiž obchodná činnosť týchto podnikov nemohla prosperovať, keby ich tento režim nezvýhodňoval. Títo riaditelia podnikov majú z titulu svojej funkcie prospech z hospodárskej politiky krajiny. Medzi riaditeľmi týchto podnikov a vojenským režimom preto existuje úzke prepojenie.

67 Pokiaľ ide o rodinných príslušníkov týchto riaditeľov, možno predpokladať, že majú prospech z funkcie vykonávanej týmito riaditeľmi, takže nič nebráni záveru, že majú takisto prospech z hospodárskej politiky vlády.

68 Predpoklad, že rodinní príslušníci významných riaditeľov podnikov tretej krajiny majú takisto prospech z hospodárskej politiky vlády tejto krajiny, však možno vyvrátiť, ak žalobca preukáže, že nemá úzke prepojenie na riaditeľa, ktorý je jeho rodinným príslušníkom.

69 V tejto súvislosti treba uviesť, že žalobca nepreukázal, že je od svojho otca odlúčený do takej miery, aby mu pozícia jeho otca ako významného riaditeľa podnikov neumožňovala profitovať z hospodárskej politiky vlády Mjanmarska. Je nesporné, že žalobca na pojednávaní tvrdil, že od svojich trinástich rokov žije so svojou matkou v Singapore, pre svojho otca nikdy nepracoval a v obchodných spoločnostiach v Mjanmarsku nevlastní nijaké akcie. Napriek tomu nepreukázal pôvod svojich finančných prostriedkov, ktoré mu umožnili, aby sa v rokoch 2005 až 2007 stal akcionárom dvoch obchodných spoločností svojho otca so sídlom v Singapore.

70 Okrem toho podľa článku 301 ES môže akcia Spoločenstva viesť až k úplnému prerušeniu hospodárskych vzťahov s treťou krajinou. Rada by preto mohla na vykonanie takej akcie v súlade s článkom 60 ES prijať nevyhnutné naliehavé opatrenia v oblasti pohybu kapitálu a platieb. Všeobecné obchodné embargo voči tretej krajine by sa týkalo všetkých osôb v Mjanmarsku, a to nielen tých, ktoré majú z dôvodu svojej osobnej situácie prospech z hospodárskej politiky

vojenského režimu. V prejednávanej veci treba *a fortiori* konštatovať, že obmedzujúce opatrenia na základe cielených a selektívnych sankcií, ktoré sa týkajú niektorých kategórií osôb považovaných Radou za spojené s dotknutým režimom, vrátane rodinných príslušníkov významných riaditeľov podnikov dotknutej tretej krajiny, patria do rámca pôsobnosti článkov 60 ES a 301 ES.

...

72 Navyše treba uviesť, že zahrnutie rodinných príslušníkov do kategórie osôb postihnutých obmedzujúcimi opatreniami prijatými voči Mjanmarskému zväzu odôvodňuje ich účinnosť. ... Zahrnutie rodinných príslušníkov významných riaditeľov podnikov bráni obchádzaniu dotknutých obmedzujúcich opatrení prevodom majetku týchto riaditeľov na svojich rodinných príslušníkov.“

Argumentácia účastníkov konania

- 29 Odvolateľ uvádza, že články 60 ES a 301 ES neudeľujú Rade právo zmraziť jeho aktíva, pretože neexistuje dostatočné spojenie medzi ním a vládou Republiky Mjanmarského zväzu. Podľa odvolateľa z bodu 166 už citovaného rozsudku Kadi a Al Barakaat International Foundation/Rada a Komisia vyplýva, že predmetom reštriktívnych opatrení prijatých na základe článkov 60 ES a 301 ES môžu byť iba vedúci predstavitelia tretích krajín alebo osoby s nimi spojené alebo nimi ovládané. Jednotlivcom takéto opatrenia nemožno uložiť len z dôvodu, že majú údajne prospech z hospodárskej politiky režimu, keďže existuje spojenie medzi nimi a osobami, ktorých príslušnosť k podnikateľskému prostrediu je údajným dôvodom na ich prospech z režimu.
- 30 Odvolateľ uvádza rozsudok Všeobecného súdu z 23. októbra 2008, People’s Mojahedin Organization of Iran/Rada (T-256/07, Zb. s. II-3019), a tvrdí, že Rada musí preukázať oprávnenosť zmrazenia finančných prostriedkov. Podľa odvolateľa z tohto rozsudku vyplýva, že rozhodnutie o zahrnutí dotknutej osoby do predmetného zoznamu má byť založené na závažných a dôveryhodných dôkazoch a inštitúcie musia dôvody oznámiť dotknutej osobe.
- 31 V napadnutom rozsudku Všeobecný súd vytýka odvolateľovi, že nevyvrátil domnienku voči nemu, ktorá sa týka nedostatku informácií o pôvode finančných prostriedkov, ktoré mu umožnili, aby sa v rokoch 2005 až 2007 stal akcionárom dvoch obchodných spoločností svojho otca so sídlom v Singapure. Odvolateľ pripomína, že v roku 2003, keď bol prvýkrát zapísaný na predmetný zoznam, alebo v roku 2008, keď bolo prijaté sporné nariadenie, nebol držiteľom týchto akcií a nemal absolútne žiadnu spojitosť s obchodnými záujmami svojho otca.
- 32 Odvolateľ uvádza, že zápis rodinných príslušníkov osôb, voči ktorým je sporné nariadenie namierené, na takýto zoznam, aby sa zabránilo obchádzaniu zmrazenia finančných prostriedkov, nie je presvedčivým odôvodnením, keďže takýto zápis nezabráni preventívnemu prevodu aktív na vzdialenejších rodinných príslušníkov alebo na tretie osoby.
- 33 Čo sa týka oprávnenia Spoločenstva ukladať reštriktívne opatrenia namierené voči určitej skupine osôb, odvolateľ uvádza, že v už citovanom rozsudku Kadi a Al Barakaat International Foundation/Rada a Komisia Súdny dvor rozhodol, že hoci články 60 ES a 301 ES umožňujú uplatnenie sankcií voči tretím krajinám, nevyplýva z nich automaticky povolenie na prijímanie selektívnych opatrení voči fyzickým osobám.
- 34 Na túto argumentáciu Rada odpovedá, že v rozpore s tým, čo tvrdí odvolateľ, táto osoba sa nachádza na zozname sporného nariadenia z dôvodu, že patrí do osobitnej skupiny osôb uvedených v nariadení, a nie z osobného dôvodu. Ak nie je uvedené inak, predpokladá sa, že rodinní príslušníci osôb spojených s vojenským režimom Republiky Mjanmarského zväzu majú prospech z hospodárskej politiky tejto

krajiny. Odvolateľ je teda skutočne spojený s týmto režimom v zmysle už citovaného rozsudku Kadi a Al Barakaat International Foundation/Rada a Komisia. Navyše odvolateľ sa stále označuje za študenta a nikdy nenaznačil, že je finančne nezávislý od svojho otca.

- 35 Pokiaľ ide o obchádzanie reštriktívnych opatrení, Rada uvádza, že účinkom skutočnosti, že sa na predmetný zoznam naraz zapíše riaditeľ spoločnosti aj jeho rodinní príslušníci, je práve zmrazenie všetkých dotknutých aktív, vrátane tých, ktoré mohli byť v predchádzajúcom období prevedené na týchto príslušníkov. Keďže k uskutočneniu takeéhoto prevodu je potrebná určitá miera dôvery, riaditeľa spoločností budú menej ochotní vykonávať takýto prevod v prospech tretích osôb.
- 36 Spojené kráľovstvo, ktoré obmedzilo svoje vedľajšie účastníctvo len na tento odvolací dôvod, a Komisia zastávajú názor, že Všeobecný súd nevychádzal z nesprávneho právneho posúdenia, keď rozhodol, že sporné nariadenie je založené na vhodnom právnom základe. S prihliadnutím na znenie a účel spoločnej pozície 2006/318 a sporného nariadenia, ako aj vzhľadom na potrebu zabrániť obchádzaniu dôležitých opatrení je potrebné vykladať pojem „... osoby... spojené...“ s predstaviteľmi vlády Republiky Mjanmarského zväzu, ktorý je uvedený v článku 11 tohto nariadenia, ako pojem zahŕňajúci rodinných príslušníkov týchto osôb, ako aj rodinných príslušníkov osôb, ktoré majú prospech z hospodárskej politiky tejto vlády.
- 37 Podľa Komisie odvolateľ zrejme spochybňuje samotný mechanizmus „cielených sankcií“, pre ktorý sa rozhodla Rada. Súdom Únie však neprináleží preskúmať tento osobitný mechanizmus vybratý na uplatnenie obchodného embarga voči tretím krajinám.
- 38 Podľa právneho poriadku Únie disponuje Rada širokou mierou voľnej úvahy, pokiaľ ide o podklady, ktoré zohľadní pri prijatí opatrení týkajúcich sa ekonomických a finančných sankcií založených na základe článkov 60 ES a 301 ES v súlade so spoločnou pozíciou prijatou v rámci spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky.
- 39 Keďže súd Únie predovšetkým nemôže nahrádzať svojim posúdením dôkazov, skutočností a okolností, ktoré odôvodňovali prijatie takýchto opatrení, posúdenie Rady, preskúmanie zákonnosti rozhodnutí o zmrazení finančných prostriedkov vykonávané Všeobecným súdom sa musí obmedziť len na overenie toho, či boli dodržané procesné pravidlá a pravidlá odôvodnenia, či sa vychádzalo z vecne správnych skutkových okolností, či nedošlo k zjavnému omylu v posúdení alebo k zneužitiu právomoci. Odvolateľ však nepreukázal, že Všeobecný súd nesprávne zamietol jeho argumentáciu, podľa ktorej boli procedurálne pravidlá a dôvody uvedené Radou v prospech prijatia sporného nariadenia nesprávne.
- 40 Podľa názoru Komisie otázka, či existuje dostatočné spojenie medzi odvolateľom a vedúcimi predstaviteľmi Republiky Mjanmarského zväzu, a posúdenie nedostatku dôkazov alebo argumentov uvedených odvolateľom na vylúčenie jeho priameho alebo nepriameho spojenia s vojenským režimom v tejto krajine, ktoré vykonal Všeobecný súd, nepredstavujú právne otázky.

Posúdenie Súdnym dvorom

Úvodné pripomienky

- 41 Bez formálneho dovolávania sa námietky neprípustnosti v súvislosti s týmto odvolacím dôvodom Komisia tvrdí, že otázka, či existuje dostatočné spojenie medzi odvolateľom a vedúcimi predstaviteľmi Republiky Mjanmarského zväzu, ktoré by odôvodňovalo uplatnenie predmetných reštriktívnych opatrení, je skutkovou, a nie právnou otázkou. Odvolateľ nepreukázal, že sa Všeobecný súd dopustil vecného pochybenia alebo skreslenia dôkazných prostriedkov, a preto sa Súdny dvor musí držať zistených skutočností, ku ktorým sa dopracoval Všeobecný súd.

- 42 Túto argumentáciu nemožno prijať.
- 43 Ako totiž uviedol Všeobecný súd v bode 61 napadnutého rozsudku, podľa judikatúry Súdneho dvora môže pojem „tretia krajina“ v zmysle článkov 60 ES a 301 ES zahŕňať vedúcich predstaviteľov takejto krajiny, ako aj fyzické a právnické osoby, ktoré sú s týmito vedúcimi predstaviteľmi spojené alebo ktoré títo vedúci predstavitelia priamo či nepriamo ovládajú (pozri rozsudok Kadi a Al Barakaat International Foundation/Rada a Komisia, už citovaný, bod 166).
- 44 Práve v zmysle tejto judikatúry Všeobecný súd skúmal, či existuje dostatočné spojenie medzi odvolateľom a vedúcimi predstaviteľmi Republiky Mjanmarského zväzu, ktoré by odôvodňovalo prijatie reštriktívnych opatrení voči odvolateľovi na základe článkov 60 ES a 301 ES.
- 45 V tomto odvolaní treba odpovedať na otázku, či Všeobecný súd správne uplatnil judikatúru Súdneho dvora týkajúcu sa rozsahu článkov 60 ES a 301 ES, tak ako vyplýva predovšetkým z už citovaného rozsudku Kadi a Al Barakaat International Foundation/Rada a Komisia, keď v bodoch 66 a 67 napadnutého rozsudku rozhodol, že existuje predpoklad, že rodinní príslušníci významných riaditeľov podnikov vojenského režimu v Mjanmarsku majú prospech z funkcie vykonávanej riaditeľmi podnikov v takom rozsahu, aby sa dalo dospieť k záveru, že majú takisto prospech z hospodárskej politiky vlády tejto krajiny.

O veci samej

- 46 Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora musí byť voľba právneho základu právneho aktu Spoločenstva založená na objektívnych prvkoch, ktoré možno súdne preskúmať a medzi ktoré patria najmä cieľ a obsah aktu (pozri najmä rozsudok zo 16. novembra 2007, Bank Melli Iran/Rada, C-548/09 P, Zb. s. I-11381, bod 66).
- 47 Článok 60 ods. 1 ES uvádza, že ak sa činnosť Spoločenstva v prípadoch uvedených v článku 301 ES pokladá za nevyhnutnú, môže Rada prijať potrebné naliehavé opatrenia v oblasti pohybu kapitálu a platieb so zreteľom na tretie krajiny.
- 48 Podľa článku 301 ES, ak je v spoločnej pozícii alebo jednotnej akcii prijatej podľa ustanovení Zmluvy o Európskej únii týkajúcej sa spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky stanovený určitý postup, aby Spoločenstvo prerušilo alebo čiastočne či úplne obmedzilo hospodárske vzťahy s jednou alebo viacerými tretími krajinami, Rada prijme nevyhnutné naliehavé opatrenia.
- 49 Sporné nariadenie sa týka prijatia reštriktívnych opatrení voči Republike Mjanmarského zväzu.
- 50 Z odôvodnenia č. 6 sporného nariadenia vyplýva, že vzhľadom na závažné a pokračujúce porušovanie základných práv zo strany vládnuceho režimu v tejto krajine sú reštriktívne opatrenia uvedené v tomto nariadení nástrojom na presadzovanie dodržiavania základných ľudských práv a slúžia tak na ochranu verejnej morálky v uvedenej krajine.
- 51 Podľa článku 11 sporného nariadenia viedli predmetné reštriktívne opatrenia k zmrazeniu všetkých finančných prostriedkov a hospodárskych zdrojov, ktoré vlastní členovia vlády Republiky Mjanmarského zväzu a s nimi spojené fyzické alebo právnické osoby, subjekty alebo orgány.
- 52 Zoznam členov vlády, ako aj s nimi spojených osôb, subjektov a orgánov uvedený v článku 11 sa nachádza v prílohe VI sporného nariadenia a obsahuje najmä mená členov Štátnej rady pre mier a rozvoj, mená ministrov, vysokých vojenských dôstojníkov a mená osôb, ktoré majú prospech z hospodárskej politiky uvedenej vlády.

- 53 V tejto súvislosti treba uviesť, že Súdny dvor už rozhodol, že vzhľadom na znenie článkov 60 ES a 301 ES, a osobitne vzhľadom na pojmy „voči tretím krajinám“ a „s jednou alebo viacerými tretími krajinami“, ktoré sú v nich uvedené, tieto ustanovenia smerujú k prijatiu opatrení voči tretím krajinám, pričom druhý pojem môže zahŕňať vedúcich predstaviteľov takejto krajiny, ako aj fyzické a právnické osoby, ktoré sú s týmito vedúcimi predstaviteľmi spojené alebo ktoré títo vedúci predstavitelia priamo či nepriamo ovládajú (rozsudok Kadi a Al Barakaat International Foundation/Rada a Komisia, už citovaný, bod 166).
- 54 Na zozname osôb, ktoré majú prospech z hospodárskej politiky vlády Republiky Mjanmarského zväzu a ktorých jednotlivé finančné prostriedky a hospodárske zdroje boli zmrazené, sa v časti J prílohy VI sporného nariadenia nachádzajú najmä mená rodinných príslušníkov riaditeľov určitých podnikov, vrátane mena odvolateľa.
- 55 V zmysle judikatúry Súdneho dvora, ako bolo uvedené v bode 53 tohto rozsudku, nie je vylúčené, aby boli riaditelia určitých podnikov predmetom reštriktívnych opatrení prijatých na základe článkov 60 ES a 301 ES, ak sa preukáže, že sú spojení s vedúcimi predstaviteľmi Republiky Mjanmarského zväzu alebo že činnosti spoločností sú závislé od uvedených vedúcich predstaviteľov.
- 56 Rodinných príslušníkov riaditeľov podnikov, ktorí sa nachádzajú na zozname v prílohe VI sporného nariadenia, sa však opatrenia na zmrazenie finančných prostriedkov dotýkajú len z jediného dôvodu, a to že sú rodinnými príslušníkmi osôb, ktoré sú s uvedeným vedúcimi predstaviteľmi spojené.
- 57 V tejto súvislosti v bode 67 napadnutého rozsudku Všeobecný súd rozhodol, že je možné predpokladať, že rodinní príslušníci riaditeľov podnikov majú prospech z funkcie vykonávanej týmito riaditeľmi, takže nič nebráni záveru, že majú takisto prospech z hospodárskej politiky vlády. Všeobecný súd tiež uviedol, že tento predpoklad možno vyvrátiť, ak odvolateľ preukáže, že nemá úzky vzťah s riaditeľom, ktorý je jeho rodinným príslušníkom (bod 68 napadnutého rozsudku).
- 58 Všeobecný súd prišiel k záveru (bod 70 napadnutého rozsudku), že reštriktívne opatrenia založené na cielených a selektívnych sankciách týkajúcich sa niektorých kategórií osôb, ktoré Rada považuje za osoby spojené s dotknutým režimom, vrátane rodinných príslušníkov významných riaditeľov podnikov dotknutej tretej krajiny, patria do rámca pôsobnosti článkov 60 ES a 301 ES.
- 59 Treba overiť, či sa Všeobecný súd na základe takéhoto postupu nedopustil nesprávneho právneho posúdenia týkajúceho sa rozsahu článkov 60 ES a 301 ES, tak ako ich vykladá judikatúra Súdneho dvora (pozri najmä rozsudok Kadi a Al Barakaat International Foundation/Rada a Komisia, už citovaný).
- 60 Hoci je pravda, že v bode 166 už citovaného rozsudku Kadi a Al Barakaat International Foundation/Rada a Komisia Súdny dvor uplatnil širší výklad článkov 60 ES a 301 ES, keďže do pojmu „tretie krajiny“ uvedeného v daných článkoch zahrnul vedúcich predstaviteľov týchto krajín, ako aj fyzické a právnické osoby, ktoré sú s týmito vedúcimi predstaviteľmi spojené alebo ktoré títo vedúci predstavitelia priamo či nepriamo ovládajú, nič to nemení na skutočnosti, že tento výklad podlieha určitým podmienkam, ktoré slúžia na zabezpečenie uplatnenia článkov 60 ES a 301 ES v súlade s ich cieľom.
- 61 V tejto súvislosti Súdny dvor odmietol tvrdenie Komisie, podľa ktorého stačí, keď sa dotknuté reštriktívne opatrenia týkajú fyzických a právnických osôb nachádzajúcich sa v tretej krajine alebo s ňou spojených z iného dôvodu, aby mohli byť považované za opatrenia prijaté voči tejto krajine v zmysle článkov 60 ES a 301 ES (pozri rozsudok Kadi a Al Barakaat International Foundation/Rada a Komisia, už citovaný, bod 168).

- 62 Podľa Súdneho dvora by takýto výklad článkov 60 ES a 301 ES prisudzoval týmto ustanoveniam veľmi široký rozsah a vôbec by neprihliadal na požiadavku vyplývajúcu z ich samotného znenia, aby boli opatrenia prijaté na základe uvedených ustanovení prijaté voči tretím krajinám (pozri rozsudok Kadi a Al Barakaat International Foundation/Rada a Komisia, už citovaný, bod 168).
- 63 Z toho vyplýva, že prijatie opatrení voči fyzickým osobám na základe článkov 60 ES a 301 ES vo forme reštriktívnych opatrení voči tretím krajinám musí byť namierené jedine voči vedúcim predstaviteľom týchto krajín a voči osobám s nimi spojenými (pozri rozsudok Kadi a Al Barakaat International Foundation/Rada a Komisia, už citovaný, bod 166).
- 64 Táto požiadavka zabezpečuje existenciu dostatočného spojenia medzi dotknutými osobami a treťou krajinou, ktorá je cieľom reštriktívnych opatrení prijatých zo strany Únie, a zabraňuje tomu, aby boli články 60 ES a 301 ES predmetom príliš širokého výkladu, ktorý by bol v rozpore s judikatúrou Súdneho dvora.
- 65 Všeobecný súd tak rozšíril kategóriu fyzických osôb, ktoré môžu byť predmetom cielených reštriktívnych opatrení, pretože možno predpokladať, že rodinní príslušníci významných riaditeľov podnikov majú takisto prospech z hospodárskej politiky vlády krajiny.
- 66 Uplatnenie takýchto opatrení voči fyzickým osobám na základe jediného dôvodu, ktorým je ich príbuzenský vzťah s osobami spojenými s vedúcimi predstaviteľmi dotknutých tretích krajín, a nezávisle od ich osobného správania, odporuje judikatúre Súdneho dvora týkajúcej sa článkov 60 ES a 301 ES.
- 67 Nie je totiž jednoduché vytvoriť – hoci len nepriame – spojenie medzi chýbajúcim pokrokom v demokratizácii a pokračujúcim porušovaním ľudských práv v Mjanmarsku, ktoré predstavujú jeden z dôvodov vyplývajúcich z odôvodnenia č. 1 sporného nariadenia, ktorý viedol k jeho prijatiu, a správaním rodinných príslušníkov riaditeľov podnikov, ktoré samotné nepredstavuje predmet cenzúry.
- 68 Na druhej strane v bode 168 už citovaného rozsudku Kadi a Al Barakaat International Foundation/Rada a Komisia je uvedené, že reštriktívne opatrenia prijaté voči tretím krajinám nemôžu byť namierené proti osobám spojeným s touto krajinou „z iného dôvodu“, čím chcel Súdny dvor obmedziť kategóriu fyzických osôb, ktoré môžu byť predmetom cielených reštriktívnych opatrení, len na tie osoby, ktorých spojenie s predmetnou treťou krajinou je jednoznačné, t. j. len na vedúcich predstaviteľov tretích krajín a na jednotlivcov s nimi spojených.
- 69 Kritérium, ktoré použil Všeobecný súd na zahrnutie rodinných príslušníkov riaditeľov podnikov, navyše spočíva na domnienke, ktorá nie je uvedená ani v spornom nariadení, ani v spoločných pozíciách 2006/318 a 2007/750, na ktoré sa toto kritérium odvoláva, a nezodpovedá tak cieľu tejto právnej úpravy.
- 70 Z tohto dôvodu môže byť opatrenie na zmrazenie finančných prostriedkov a ekonomických zdrojov odvolateľa prijaté v rámci nariadenia, ktorého cieľom je potrestanie tretích krajín v zmysle článkov 60 ES a 301 ES, iba na základe presných a konkrétnych skutočností dokazujúcich, že uvedený odvolateľ má prospech z hospodárskej politiky vedúcich predstaviteľov Republiky Mjanmarského zväzu.
- 71 Zo všetkých predchádzajúcich úvah vyplýva, že Všeobecný súd vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia, keď rozhodol, že je možné predpokladať, že rodinní príslušníci riaditeľov podnikov majú prospech z funkcie vykonávanej týmito riaditeľmi, takže majú takisto prospech z hospodárskej politiky vlády, a z tohto dôvodu existuje dostatočné spojenie medzi odvolateľom a vojenským režimom v Mjanmarsku v zmysle článkov 60 ES a 301 ES.

- 72 Z toho vyplýva, že prvý odvolací dôvod je odôvodnený a že treba zrušiť napadnutý rozsudok, keďže nezrušil sporné nariadenie v rozsahu, v akom sa týka odvolateľa, z dôvodu nedostatku právneho základu.
- 73 Vzhľadom na skutočnosť, že uznanie dôvodnosti prvého odvolacieho dôvodu má za následok zrušenie napadnutého rozsudku, nie je opodstatnené preskúmať ostatné odvolacie dôvody.

O žalobe pred Všeobecným súdom

- 74 V súlade s článkom 61 prvým odsekom Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, ak je odvolanie dôvodné, Súdny dvor zruší rozhodnutie Všeobecného súdu. Ak to stav konania dovoľuje, Súdny dvor môže sám právoplatne rozhodnúť o veci samej.
- 75 V prejednávanej veci má Súdny dvor k dispozícii informácie potrebné na konečné rozhodnutie o žalobe o neplatnosť sporného nariadenia, ktorú podal odvolateľ na Všeobecný súd.
- 76 V tejto súvislosti stačí uviesť, že z dôvodov uvedených v bodoch 60 až 70 tohto rozsudku je žaloba odôvodnená a je opodstatnené zrušiť sporné nariadenie z dôvodu nedostatku právneho základu, pokiaľ ide o odvolateľa.

O trovách

- 77 Podľa článku 122 prvého odseku rokovacieho poriadku, ak je odvolanie dôvodné a Súdny dvor sám rozhodne s konečnou platnosťou vo veci samej, potom rozhodne aj o trovách konania.
- 78 Článok 69 ods. 2 uvedeného poriadku uplatniteľný na konanie o odvolaní na základe článku 118 tohto poriadku stanovuje, že účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže odvolateľ navrhol zaviazat Radu na náhradu trov konania a Rada nemala úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené zaviazat ju na náhradu trov konania na oboch stupňoch.
- 79 Článok 69 ods. 4 rokovacieho poriadku, ktorý je tiež uplatniteľný na konanie o odvolaní podľa článku 118 tohto rokovacieho poriadku, v prvom pododseku stanovuje, že členské štáty a inštitúcie, ktoré vstúpili do konania ako vedľajší účastníci, znášajú vlastné trovy konania. V súlade s týmto ustanovením treba rozhodnúť, že Spojené kráľovstvo a Komisia znášajú vlastné trovy konania týkajúce sa tak konania na Všeobecnom súde, ako aj odvolania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (veľká komora) rozhodol a vyhlásil:

- 1. Rozsudok Všeobecného súdu Európskej únie z 19. mája 2010, Tay Za/Rada (T-181/08), sa zrušuje.**
- 2. Nariadenie Rady (ES) č. 194/2008 z 25. februára 2008, ktorým sa obnovujú a posilňujú reštriktívne opatrenia voči Barme/Mjanmarsku a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 817/2006, sa zrušuje v rozsahu, v akom sa týka Pyea Phya Taya Zu.**
- 3. Rada Európskej únie je povinná nahradiť trovy konania tak v prvostupňovom, ako aj v tomto odvolacom konaní.**
- 4. Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska, ako aj Európska komisia znášajú vlastné trovy konania tak v prvostupňovom, ako aj v tomto odvolacom konaní.**

Podpisy